

Andrzej Kaszubkiewicz

25-lecie Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy

Studia Lednickie 4, 455-456

1996

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

25-LECIE MUZEUM PIERWSZYCH PIASTÓW NA LEDNICY

Obchody jubileuszu 25-lecia Muzeum przypadającego w 1994 r. postanowiono zorganizować w dniu 8.06.1994 r. Nie była to data dzienna nawiązująca do dnia powołania instytucji. Zamiarem naszym było związanie dnia jubileuszu z rocznicą obchodów 1000-lecia śmierci Mieszka I (25.05.1992). Ostatecznie dopasowano go do terminów możliwych do przyjęcia przez zaproszonych gości a także do pełni sezonu turystycznego.

Uroczystość rozpoczęła się o godz. 9.30 na Ostrowie Lednickim, gdzie została odprawiona uroczysta Msza św. we wnętrzu kaplicy — baptysterium. We Mszy św., którą od strony liturgicznej przygotował proboszcz z Dziekanowic Ks. Adam Sypniewski, udział wzięli pracownicy Muzeum, przedstawiciele władz z prezydentem Gnieznem Bogdanem Trepińskim, Wójtem Gminy Łubowo mgrem Andrzejem Łozowskim i dyrektorem Wydziału Kultury i Sztuki w Poznaniu mgrem Heleną Bednarską. Przybyli również naukowcy współpracujący z Muzeum, dyrektorzy i przedstawiciele placówek kulturalnych i muzealnych naszego rejonu, duchowieństwo, mieszkańcy Dziekanowic i pobliskich wsi, zaproszeni goście, sympatycy i byli pracownicy Muzeum.

Mszę św. celebrował ks. abp Henryk Józef Muszyński — Metropolita Gnieźnieński, wygłosił on również okolicznościowe kazanie, które przytaczamy. Po zakończeniu Mszy św. zaproszeni goście zwiedzali najciekawsze rejonny wyspy, po których oprowadzali ich prof. Zofia Kurnatowska i piszący te słowa.

Następnie wszyscy zebrali się w centrum wsi Dziekanowice, gdzie Ks. Arcybiskup poświęcił figurę św. Benona zrekonstruowaną po zniszczeniu przez Niemców. Rekonstrukcji pomnika z dwóch ocalałych fragmentów (głowy i ręki z rybą) podjął się rzeźbiarz Benedykt Kasznia z Poznania. Monument stanął niemal w tym samym miejscu, w którym był usytuowany pierwotnie. Do dziś jego fundamenty zalegają w ziemi w odległości ok. 2 m na wschód od obecnej lokalizacji. Korektę uzasadnia efektowniejsze usytuowanie go w osi drogi dojazdowej do wsi. Rekonstruowany pomnik jest darem Muzeum z okazji 25-lecia dla mieszkańców wsi Dziekanowice.

W dalszym ciągu uroczystość kontynuowano w siedzibie Muzeum, w dworze ze Studzieńca na terenie Wielkopolskiego Parku Etnograficznego. Po powitaniu gości przez dyrektora Muzeum głos zabrał Wojewoda Poznański dr Włodzimierz Łęcki, który złożył wszystkim pracownikom gratulacje z okazji jubileuszu, przypomniał o wielkim wkładzie tej instytucji w przekazywaniu młodemu pokoleniu, które licznie odwiedza Muzeum, wartości duchowych i patriotycznych. Zacytował łaciński napis widniejący na belce stropowej dworu ze Studzieńca, który w tłumaczeniu brzmi „Nie

pragniemy takiej ojczyzny, która by nas nic nie kosztowała” jako bardzo zobowiązujące motto dla pracujących w Muzeum. Po życzeniach i gratulacjach przedstawicieli różnych instytucji, w tym prezydenta stołecznego m. Gniezna Bogdana Trepińskiego, przedstawiciela Ministra Kultury i Sztuki, który wręczył zasłużonym pracownikom dyplomy honorowe Ministra, okolicznościowe przemówienie wygłosił dyrektor Muzeum, w którym przedstawił m.in. sylwetki trzech postaci zasłużonych dla Ostrowa Lednickiego hr. Albina Węsierskiego, ks. dra Franciszka Wawrzyniaka i mgra Jerzego Łomnickiego. Ich umiłowanie zabytków i przykładowa troska o bezcenne relikty na wyspie jeziora Lednica jest wzorem dla młodego pokolenia pracującego w Muzeum. Następnie wicedyrektor Marek Krężałek odczytał niektóre z licznie nadesłanych telegramów. Były wśród nich: od Ministra Kultury i Sztuki Kazimierz Dejmka, prof. Aleksandra Gieysztor, dyrektora Muzeum Archeologicznego w Warszawie dra Jana Jaskanisa, od prof. Klementyny Żurowskiej z Krakowa itd.

Następnie wręczono nagrody jubileuszowe wyróżniającym się pracownikom. Na zakończenie części oficjalnej goście wysłuchali krótkiego koncertu utworów fortepianowych polskich kompozytorów, wykonanego na bardzo starym instrumencie z 1882 r. stojącym w salonie dworu ze Studzieńca.

Kontynuacją uroczystości tego dnia było otwarcie dwóch wystaw. W lamusie z Mikołajewic pokazano „Ceramikę kultową z Cekowa”, oryginalnie zaprezentowaną przez państwo Martę i Wojciecha Kujawów, pracowników naszego Muzeum. Kolekcja kilkuset kultowych figurek porcelanowych, zebranych przez Jana Orczykowskiego z Cekowa, jest największą tego typu w zbiorach polskich i została krótko przed jubileuszem zakupiona przez Muzeum. Druga wystawa zlokalizowana w karczmie z Sokołowa, zorganizowana przez piszącego te słowa, poświęcona była wybitnemu politykowi chłopskiemu pochodzącemu z wielkopolskiej wsi — Stanisławowi Mikołajczykowi. Na wystawie zaprezentowano oryginalne zdjęcia, głównie z pobytu S. Mikołajczyka w Wielkopolsce w okresie międzywojennym i po II wojnie światowej jako premiera Rządu Jedności Narodowej oraz prezesa PSL. Pokazano również oryginalne dokumenty ukazujące dramatyczną walkę tego polityka o demokrację w rodzącym się totalitaryzmie okresu powojennego.

Po przejściu i zwiedzeniu Wielkopolskiego Parku Etnograficznego uczestnicy uroczystości spotkali się przy wspólnym stole w b. ośrodku PGR w Dziekanowicach. Obiad odbył się w przeddzień przejęcia ośrodka przez Muzeum (wszystkie sprawy formalne były już dopięte). Rocznicowy dzień zakończył wieczorek zorganizowany już tylko dla pracowników Muzeum.

Andrzej Kaszubkiewicz

Ryc. 1. Uroczysta msza św. w kaplicy palatium na Ostrowie Lednickim celebrowana przez Metropolitę Gnieźnieńskiego Henryka Muszyńskiego
Abb. 1. Feierliche Messe in der Pallatiumkapelle auf Ostrow Lednicki, gelesen von dem Metropoliten von Gniezno, Henryk Muszyński

Ryc. 2. Śpiewanie pieśni po Mszy św. w palatium na Ostrowie Lednickim
Abb. 2. Singen der Lieder nach der Messe in der Pallatiumkapelle auf Ostrow Lednicki

Ryc. 3. Zaproszeni goście oraz pracownicy Muzeum podczas Mszy św.
Abb. 3. Eingeladene Gäste und Museumsmitarbeiter während der Messe

Ryc. 4. Orowadzenie gości po wyspie przez prof. Z. Kurnatowską i dyr. Muzeum A. Kaszubkiewicza
Abb. 4. Führung der Gäste durch die Insel von Prof. Z. Kurnatowska und Direktor des Museums
A. Kaszubkiewicz

Ryc. 5/5a Poświęcenie
zrekonstruowanej figury
św. Benona
w Dziekanowicach
Abb. 5. Einweihung
der rekonstruierten
Sankt Benon-Figur
in Dziekanowice

Ryc. 6. Przemówienie wojewody poznańskiego dra W. Łęckiego w siedzibie Muzeum w Dziekanowicach
Abb. 6. Rede des Wojewoden von Poznań Dr. W. Łęcki am Sitz des Museums in Dziekanowice